

VIE SCIENTIFIQUE DE L'INSTITUT D'ÉTUDES SUD-EST EUROPÉENNES 2007

I. Programmes de recherche

1) Identități sud-est europene. Contribuții (Identités Sud-Est européennes. Contributions).

2) Surse istorice și etnolingvistice ale Sud-Estului european. Contacte între culturile vechi ale sud-estului Europei (Sources historiques et ethnolinguistiques du Sud-Est européen. Contacts entre les anciennes cultures du Sud-Est européen).

3) Relațiile Rusiei cu România și cu țările din Sud-Estul Europei (sec. XVIII–XX) (Les relations de la Russie avec la Roumanie et les pays du Sud-Est européen – XVIIIe–XXe siècles).

4) Pietate, filantropie și diplomație în spațiul bizantino-otoman (Piété, philanthropie et diplomatie dans l'ancien espace byzantin et ottoman).

5) Viața intelectuală și formarea claselor politice moderne în Sud-Estul european (sec. XIX–XX) (La vie intellectuelle et la formation des classes politiques modernes dans le Sud-Est européen aux XIXe–XXe siècles).

6) Gândire politică și realități sociale în Bizanț (Pensée politique et réalités sociales à Byzance).

7) Primii Basarabi și ultimii Paleologi. O reevaluare a relațiilor Țării Românești cu Bizanțul în sec. XIV–XV (1354–1453) (Les premiers Basarab et les derniers Paléologue. Une réévaluation des rapports de la Valachie avec Byzance aux XIVe–XVe siècles).

8) Organizarea necropolelor în spațiul colonial grec – cazul Orgame (L'organisation des nécropoles dans l'espace colonial grec – les cas d'Orgame).

II. Livres parus

– Daniel Cain, *Un trimis al Majestății Sale: Nicolae Mișu*, Editura Anima, București, 2007, 187 p.

– Cristina Feneșan, *Călători străini despre Țările Române – secolul al XIX-lea*, vol. 3, București, 2007, 1007 p. (en collaboration).

- Constantin Jordan, *Rigas și colaborarea balcanică: valoarea unei moșteniri istorice*, édition, étude introductive et notes, in Georgeta Filliti (éd.), *Românii despre Rigas. Repere istoriografice*, București, Editura Omonia, 2007, 409–414 pp.
- Stella Ghervas, *Réinventer la tradition. Alexandre Stourdza et l'Europe de la Sainte-Alliance*, Paris, Honoré Champion, 2007.
- Paul H. Stahl (éd.), *Études et Documents Balkaniques et Méditerranéens*, vol. 31, Paris, 2007, 140 p.
- Paul H. Stahl (éd.), *Henri H. Stahl – Oameni de altădată*, București, Editura Universității București, 2007, 191 p.
- Paul H. Stahl (par les soins de), *Șerban Voinea – Dictatura și Democrația*, Paris, 2007, 306 p.
- Paul H. Stahl (par les soins de), *Șerban Voinea – Nici război nici bolșevism*, Paris, 2007, 183 p.
- Paul H. Stahl et Stelu Șerban (éds), *Transborder Identities. The Romanian-Speaking Population in Bulgaria*, București, Editura Paideia, 2007, 250 p.
- Florin Țurcanu, *Intellectuels, Histoire et Mémoire en Roumanie. De l'entre-deux-guerres à l'après-communisme*, București, Editura Academiei Române, 2007, 352 p.
- Cătălina Vătășescu, *Studii româno-albaneze. Note semantice și etimologice*, série "Etymologica", no. 22, București, Editura Academiei Române, 2006, 208 p.
- Laurențiu Vlad, *Imagini ale identității naționale. România la expozițiile universale și internaționale de la Paris, 1867–1937*, Iași, Editura Institutul European, 2007, 346 p.
- Laurențiu Vlad (et Sorin Andreescu, Carol Cîpiță, Alin Ciupală, Ligia Livadă-Cadeschi, Ecaterina Lung, Ecaterina Stănescu, Florin Țurcanu), *Istorie. Manual de istorie*, București, Editura Corint, 2007, 160 p.

III. Études et articles parus dans recueils et revues scientifiques

- Virginia Blînda, *De la censure dans les Pays Roumains jusqu'au XIXe siècle*, in "RESEE", XLV, 2007, pp. 197–207.
- Virginia Blînda, *Proprietatea asupra cărților*, in "Sud-Estul și contextul european. Buletin", nr. 12, pp. 45–53.
- Ioana Cîrstocea, *Splendeurs et misères d'un projet intellectuel: l'école monographique de Bucarest*, in "Revue d'histoire sociale des sciences sociales", no. 16/2007, pp. 33–56.
- Daniel Cain, *Relații româno-bulgare după căderea regimului comunist*, in Florin Anghel, Mariana Cojoc, Magdalena Tiță (éds), *Români și bulgari. Provocările unei vecinătăți*, București, 2007, pp. 421–428.

- Ligia Livadă-Cadeschi, *Avutul săracului. Moșteniri și acuzații de hoție în lumea cerșetorilor munteni în prima jumătate a secolului XIX*, în “Sud-Estul și contextul european. Buletin”, nr. 12, pp. 55–64.
- Ligia Livadă-Cadeschi, *Former le citoyen. La lecture roumaine d'un objectif européen*, in “Studia Politica. Romanian Political Science Review”, vol. II, no. 2, 2007, pp. 331–339.
- Ligia Livadă-Cadeschi, *Illégitimité et concubinage dans les documents du département d'affaires criminelles de Bucarest, 1794–1796*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 221–234.
- Ligia Livadă-Cadeschi, *O lectură românească a sistemului penal european: Constantin Moroiu, “profesor obștesc de legi la școala românească de la Sfântul Sava”*, in Cornel Sigmirean (éd.), *Intellectualii și societatea modernă. Repere central-europene*, Târgu-Mureș, Editura Universității Petru Maior, 2007, pp. 310–326.
- Ligia Livadă-Cadeschi, *Une lecture roumaine du système pénal européen: Constantin Moroiu, professeur public de droit à l'école roumaine de “Sfântul Sava”*, in “Revue Roumaine d'Histoire”, tome XLIV, București, Editura Academiei Române, 2005, pp. 193–205.
- Lia Brad Chisacof, *Closed-doors Performance of Dancing Poetry in Wallachia at the End of the 18th Century*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 207–220.
- Lia Brad Chisacof, *Rhigas comme traducteur - reflexes dans les Principautés Roumaines* in Georgeta Filitti (éd.), *Români despre Rigas. Repere istoriografice*, București, Editura Omonia, 2007, pp. 433–443.
- Lia Brad Chisacof, *Teatrul lui Rigas Fereos*, in Georgeta Filitti (éd.) *Români despre Rigas. Repere istoriografice*, București, Editura Omonia, 2007, pp. 443–455.
- Ștefan Dorondel, *Premise privind consolidarea identității românilor din Bulgaria prin intermediul instituțiilor locale*, in *Transborder Identities. The Romanian-Speaking Population in Bulgaria*, București, Editura Paideia, 2007, pp. 207–231.
- Cristina Feneșan, *Johannes Lutsch, comes saxonum, captif à Istanbul (1658-1661)*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 235–259.
- Ioana Feodorov, *Versiunea arabă a Divanului lui Dimitrie Cantemir: o apariție editorială mult așteptată*, in “Academica”, nr. 62–63, 2007, pp. 58–61.
- Stella Ghervas, *Les “vertus politiques” des eaux thermales: Capodistrias à Ems (1826)*, in “Bulletin de la Société Francophone d'Histoire de l'Ophtalmologie”, Paris, n° 18, 2007, pp. 16–24.
- Stella Ghervas, *Voyage au pays des mystiques: une aristocrate russe dans les cours allemandes de la Restauration*, in Nicolas Bourguinat et Sylvain Venayre (éd.), *Voyager en Europe de Humboldt à Stendhal, 1790–1840*, Paris, Nouveau Monde Editions, 2007, pp. 385–412.
- Petre Guran, *Eschatology and Political Theology in the Last Centuries of Byzantium*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 73–86.

- Petre Guran, *Les implications théologico-politiques de l'image de la déésis à Voroneț*, in "Revue Roumaine d'Histoire", 2005, pp. 39–67.
- Petre Guran, *Genesis and Function of the Last Emperor-Myth in Byzantium*, in « Bizantinistica », 2006, pp. 273–303.
- Petre Guran, *Nouveau Constantin, nouveau Silvestre*, in Ivan Biliarsky, Radu Păun (éds), *Les cultes des saints guerriers et l'idéologie du pouvoir en Europe Centrale et Orientale*, Bucharest, New Europe College, 2007, pp. 134–167.
- Aurelia Herda, *Les archives de Zamfir C. Arbore. Les avatars d'un social-démocrate converti (II)*, in "RESEE", XLV, pp. 335–352.
- Constantin Iordan, *Diplomates roumains dans le Sud-Est européen après la première guerre mondiale: entre politique et carrière*, in *Traditionnel, identité, modernité dans les cultures du Sud-Est européen: la littérature, les arts et la vie intellectuelle au XXe siècle. Actes du Colloque international bulgare-français*, Sofia, Éditions de l'Institut d'Études Balkaniques – Sofia, Artois Presses Université, Arras, 2007, pp. 260-274.
- Constantin Iordan, *La Roumanie et la Grèce depuis le retour au pouvoir de Vénizélos jusqu'à sa visite à Bucarest (1928–1931). Quelques repères*, in "RESEE", XLV, 2007, pp. 346–366.
- Constantin Iordan, *Monarchie et politique: le projet d'un voyage royal en Italie (1924)*, in "Revue Roumaine d'Histoire", Bucarest, tome XLV, 2006, pp. 229–236.
- Constantin Iordan, *Nicolae Iorga și Grecia timpului său*, in Constantin Bușe, Constantin Găucan (éds), *Nicolae Iorga, 1871–1940. Studii și documente*, III, București, Editura Universității din București, 2007, pp. 243–257.
- Constantin Iordan, *Rigas și colaborarea balcanică: valoarea unei moșteniri istorice*, in Georgeta Filitti (éd.), *Români despre Rigas. Repere istoriografice*, București, Editura Omonia, 2007, pp. 409–414.
- Constantin Iordan, *România, românii și aromânii din Balcani în epoca modernă în istoriografia bulgară postcomunistă: sursele*, in Florin Anghel, Mariana Cojoc, Magdalena Tiță (éds), *Români și bulgari. Provocările unei vecinătăți*, București, Cartea Universitară, 2007, pp. 429–460.
- Constantin Iordan, *The Romanians (Vlachs) and Aroumanians from Bulgaria (19th and 20th centuries) in post-communist historiography*, in *Transborder Identities. The Romanian-Speaking Population in Bulgaria*, București, Editura Paideia, 2007, pp. 57–132.
- Constantin Iordan, *Români (vlahi) și aromâni în istoriografia bulgară postcomunistă. Bibliografie selectivă*, in *Transborder Identities. The Romanian-Speaking Population in Bulgaria*, București, Editura Paideia, 2007.
- Constantin Iordan, *Rumänija, Antantata i Dobrudžanskijat vāpros prez perioda 1914–1915 g.*, in Petār Bojčev, Volodja Milačkov, Tutrakanskata epopeja i vojnata na Severnija front, 1916–1918 godina. Sbornik s izsledvanija, Tutrakan, 2007, pp. 80–90.

– Constantin Iordan, *Rumănski diplomat za hristijanskite učilišta i cърkvi v Bitolija i okolnostite v kraja na XIX vek*, in “Makedonski pregled”, Sofia, Vol. XXIX, 2006, nr. 2, pp. 135–148.

– Constantin Iordan, Ștefan Dorondel, Stelu Șerban, *Romanian speaking population in the Bulgarian post-communist historiography and sociology*, Selective Bibliography, pp. 355–402.

– Vasilica Lungu, *Amphoriques phoeniciens en Mer Noire*, in “Pontica”, 2007, pp. 111–122.

– Vasilica Lungu, *Les amphores d'Erythrai*, in “Actes PATAPS”, I, 2007, sous presse.

– Vasilica Lungu, *L'Egypte lagide et les cités grecques du Pont Nord*, in A. Bresson, A. Ivantchik, J.L. Ferrary (éds), *Une koiné pontique. Cités grecques, sociétés indigènes et empires mondiaux sur le littoral nord de la Mer Noire*, Bordeaux, 2007, pp. 149–164.

– Vasilica Lungu, *Nécropoles grecques du pont Gauche: Istros, Orgamé, Tomis, Callatis* in D. V. Grammenos, E. K. Petropoulos, *Ancient Greek Colonies in the Black Sea 2*, BAR International Series 1675 (I), Oxford, 2007, pp. 337–382.

– Vasilica Lungu, *Une Hydrie de Hadra à décor polychrome de Callatis*, in “RESEE”, XLV, pp. 23–38.

– Vasilica Lungu et Niculai Conovici, *Les timbres amphoriques de la collection du Musée de Bucarest*, in “SCIVA”, 2007, pp. 33–54.

– Vasilica Lungu et Pierre Dupont, *Note sur l'origine des plats à poisson du Pont-Euxine*, in “Pontica”, 2007, pp. 1–10.

– Vasilica Lungu, Pierre Dupont, Gavrilă Simion, *Une officine de céramique tournée de type grec en milieu gète? Le cas de Beidaud*, in “Eirene”, XLIII, Praga, pp. 25–57.

– Zamfira Mihail, *Alexandria copiată în Basarabia în prima jumătate a secolului XIX-lea*, in Alexandru Mareș et Violeta Barbu (éds), *Floarea darurilor. In memoriam Ion Gheție*, București, Editura Academiei Române, 2007, pp. 157–176.

– Zamfira Mihail, *Recherches sur le vieux slave à l'Institut des Études Sud-Est Européennes*, in “RESEE”, XLV, pp. 451–460.

– Zamfira Mihail, *Retranslating, a Method employed in Romanian Religious Literature*, in *Mnogokratnite prevodi v iužnoslavjanskoto srednovekovie*, Izd. Kăšta Goreks Press, Sofia, 2006, pp. 491–502.

– Zamfira Mihail, *Symboles populaires de la reconnaissance dans l'aire méditerranéenne et Sud-Est européenne*, in *La Sicilia, il Mediterraneo i Balcani, storia, culture, lingue, popoli*, Palermo, Ed. A.C. Mirror, 2007, pp. 123–144.

– Emanuela Popescu-Mihuț, *Texte grecești*, in Alexandru Mareș (éd.), *Scrierea tainică la români*, București, Editura Academiei, 2007, pp. 119–127.

– Emanuela Popescu-Mihuț, *Texte grecești. Documente*, in *Documenta romanicae historica*, București, Editura Academiei, 2007.

- Viorel Panaite, *Two Legal Opinions (Fetvâs) from the Manuscript Turc 130 (Bibliothèque Nationale, Paris) on the Western Non-Treaty Merchants in the Ottoman Mediterranean*, in Faruk Bilici, Ionel Câdea, Anca Popescu (éds), *Enjeux politiques, économiques et militaires en Mer Noire (XIVe–XIXe siècles). Études à la mémoire de Mihail Guboglu*, Brăila, Musée de Brăila-Editions Istros, 2007, pp. 169–194.
- Viorel Panaite, *Western Merchants and Ottoman Law. The Legal Section of the Manuscript Turc 130 from the Bibliothèque Nationale in Paris*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 45–62.
- Viorel Panaite, *Western Diplomacy, Capitulations and Ottoman Law in the Mediterranean (16th–17th Centuries). The Diplomatic Section of the Manuscript Turc 130 from the Bibliothèque Nationale in Paris*, in “Revue Roumaine d’Histoire”, tome XLIV, pp. 69–88.
- Radu G. Păun, *Les grands officiers d’origine gréco-levantine en Moldavie au XVIIe siècle. Offices, carrières et stratégies de pouvoir*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 153–196.
- Radu G. Păun, *Les Gréco-Levantins dans les Pays Roumains : voies de pénétration, étapes et stratégies de maintien*, in *Vizantija, Balkanite, Evropa. Izsledvanija v cest na Prof. Vasilka Tăpkova-Zaimova*, Institut d’Etudes Balkaniques, Sofia, 2006, pp. 304–317.
- Radu G. Păun, *Mihnea/Mihail. Câteva note despre strategiile patrimoniale ale familiilor domnitoare din Valahia, secolele XVI–XVII*, in “Arhiva Genealogică”, 3-4, Iași, 1998, pp. 89–94.
- Radu G. Păun, *Scenă și simbol : reprezentării ale puterii în Vechiul Regim românesc*, in Constanța Vintilă-Ghițulescu, Maria Pakucs-Wilcox (éds), *Spectacolul public între tradiție și modernitate. Sărbători, ceremonialuri, pelerinaje și suplicii*, București, Institutul Cultural Român, 2006, pp. 79–122.
- Andrei Pippidi, *Cazacii navigatori. Moldova și Marea Neagră la începutul secolului al XVII-lea*, in Ovidiu Cristea (éd.), *Marea Neagră. Puteri maritime – puteri terestre (secolele XIII–XVIII)*, 2006, pp. 260–282.
- Andrei Pippidi, *Genealogia familiei Miclescu după un izvor necunoscut*, in „Arhiva Genealogică”, VI, 1–4, 1999, pp. 105–119.
- Andrei Pippidi, *Ieremia Movilă. Schiță de portret*, in vol. *Movileștii, istorie și spiritualitate românească*, II (Ieremia Movilă, domnul, familia, epoca), Sf. Mănăstire Sucevița, 2006, pp. 79–92.
- Andrei Pippidi, *Mihai Berza*, in “Arhiva Genealogică”, VI, 1–4, 1999, pp. 25–30.
- Andrei Pippidi, *“Tam longinquis partibus”. Un chevalier castillan en Moldavie au XVe siècle*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 149–152.
- Andrei Pippidi, *The End of the Florentine Colony in Constantinople*, in “Il Mar Nero”, V, 2001/2003, pp. 273–281.

– Andrei Pippidi, *Traductions et conspirations sur l'agitation révolutionnaire dans les Principautés Roumaines vers 1800*, in Georgeta Filitti (éd.), *Româniile despre Rigas. Repere istoriografice*, București, Editura Omonia, 2007, pp. 415–433.

– Elena Siupiur, *L'émigration: condition humaine et politique. Mentalités dans le Sud-Est européen au XVe–XIXe siècles. Quelques remarques*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 279–306.

– Elena Siupiur, *Les fonctions et la mission politique des intellectuels en Europe du Sud-Est au XIXe siècle*, in *Traditionnel, Identité, Modernité dans les cultures du Sud-Est européen: la littérature, les arts et la vie intellectuelle au XXe siècle*, Sofia, Aras, Institut d'Études balkaniques, Artois Presses Université, 2007, pp.163–178.

– Viorel Stănilă, *Avatarurile proprietății într-o localitate dobrogeană – Mihail Kogălniceanu, 1878–2001*, in „Sud-Estul și contextul european. Buletin”, nr. 12, pp. 27–42.

– Paul H. Stahl, *État et famille étendue*, in “Nouvelles Études d'histoire”, XII, București, 2007, pp. 95–109.

– Paul H. Stahl, *Frontiere politice și civilizații țărănești*, in *Transborder Identities. The Romanian-Speaking Population in Bulgaria*, București, Editura Paideia, 2007, pp. 156–181.

– Paul H. Stahl, *Les anciens codes du Monténégro. Coutume orale et coutume écrite. XVIIIe–XIXe siècles*, in “Études et Documents Balkaniques et Méditerranéens”, vol. 31, Paris 2007.

– Stelu Șerban, *Die Bauernkunst in Rumänien. Beiträge zur Analyse der Forschungsperspektiven*, in “Études Balkaniques”, Sofia, 2007, pp. 189–203.

– Stelu Șerban, *Local Elections and Communal Culture in the Smaller Multicultural Areas in Southeastern Europe*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 397–410.

– Stelu Șerban, *Politics against ethnicity. The case of rudari from Varna district*, in *Transborder Identities. The Romanian-Speaking Population in Bulgaria*, București, Editura Paideia, 2007, pp. 232–267.

– Stelu Șerban, *Rudenie și structuri alternative într-un sat din nordul Transilvaniei*, in „Sud-Estul și contextul european. Buletin”, nr. 12, pp. 9–26.

– Nicolae Șerban Tanașoca, *Considérations sur l'identité et l'histoire des Aroumains*, in “Revue Roumaine de Géographie”, tome 47–48, 2003–2004, pp. 3–14.

– Nicolae Șerban Tanașoca, *O problemă de filologie și istorie bizantină: cuvintele latine la scriitorii bizantini din secolele VI–X*, in Pr. Prof. V. Muntean (éd.), *Omagiu Al. Elian*, Editura Mitropoliei Banatului.

– Tudor Teoteoi, *L'invention de la tête de S. Jean Baptiste – valeur d'une narration hagiographique de la “Chronique” d'Adémar de Chabannes*, in *Izsledvanija v čest na prof. Vasilka Tăpkova-Zaimova*, Sofia, 2006, pp. 360–370.

– Tudor Teoteoi, *Nicodème de Tismana, archimandrite et porteur d'epigonation*, in “RESEE”, XLV, 2007, pp. 101–116.

– Tudor Teoteoi, *Origine byzantine et valeur comparée d'un détail du cérémonial d'intronisation des voievodes roumains du Moyen Âge, selon le récit de Paul d'Alep (XVIIe siècle)*, in *Actele Colocviului Țările Române și Locurile Sfinte*, București, Editura Sofia, 2007, pp. 158–177.

– Tudor Teoteoi, *Ștefan cel Mare între tradiția bizantină și cea apuseană*, in T. Teoteoi (par les soins de), *Ștefan cel Mare și epoca sa. Culegere de studii*, București, Editura Universității, 2007.

– Andrei Timotin, *La "Vision de kyr Daniel". Liturgie, prophétie et politique à l'époque post-byzantine*, in *Actes du IIIe Congrès européen d'études néo-helléniques*, Bucarest, 2–6 juin 2006, vol. I, Berlin, 2007, pp. 127–135.

– Andrei Timotin, *Rêves des peintres. Culte des saints, piété familiale et visions à Byzance aux IXe-XIe siècles*, in "RESEE", XLV, 2007, pp. 117–134.

– Andrei Timotin, *Une source byzantine d'un texte post-byzantin inédit, la Vision de Sophiani*, in *Byzance, les Balkans, l'Europe. Hommage en honneur du Prof. Vasilka Tăpkova-Zaimova*, Sofia, Institut d'Études Balkaniques, 2006, pp. 582–587.

– Florin Țurcanu, *Idéologie de la culture et histoire des religions dans la Roumanie des années 1930*, in "RESEE", XLV, 2007, pp. 371–384.

– Florin Țurcanu, *Roumanie, Bessarabie, Transnistrie. Représentations d'une frontière contestée*, in *Les frontières du communisme*, Paris, Éditions La Découverte, 2007, pp. 118–143.

– Cătălina Vătășescu, *Autour de la sémantique du roumain descântec "incantation"*, in "RESEE", XLV, 2007, pp. 427–432.

– Cătălina Vătășescu, *Termeni în română și albaneză pentru sensul de a "condamna"*, in Alexandru Mareș et Violeta Barbu (éds), *Floarea darurilor. In memoriam Ion Gheție*, București, Editura Academiei Române, 2007, pp. 425–431.

– Ștefan Vâlcu, *Several Remarks Regarding the Evolution of the Romanian Communities in the Vidin Area (Bulgaria) in 1920–1930s (Documents from the National Archives of Bucharest)*, in "RESEE", XLV, 2007, pp. 385–396.

– Laurențiu Vlad, *Câteva ecouri europene în presa din Moldova: Albina Românească, 1829–1849*, in "Brukenthal Acta Musei", II, 1, 2007, pp. 256–263.

– Laurențiu Vlad, *Constantin N. Brăiloiu (1809/1810–1889): esquisse de biographie d'un homme politique conservateur*, in *Traditionnel, identité, modernité dans les cultures du Sud-Est européen: la littérature, les arts et la vie intellectuelle au XXe siècle. Actes du colloque international bulgare – français*, Sofia, Éditions de l'Institut d'Études Balkaniques – Artois Presses Université, Sofia – Arras, 2007, pp. 275–289.

– Laurențiu Vlad, *Români la Universitatea Liberă din Bruxelles. Titularii unui doctorat în drept, 1884–1913*, in Cornel Sigmirean (éd.), *Intellectualii și societatea*

modernă. *Repere central europene*, Târgu Mureș, Editura Universității Petru Maior, 2007, pp. 250–261.

– Laurențiu Vlad et Simona Rota, *En quête d'une identité. La Roumanie à l'Exposition Universelle de Séville en 1992*, in "Cités. Philosophie. Politique. Histoire", 29, 2007, pp. 170–173.

IV. Réunions scientifiques

a) Congrès, colloques

– Ioana Cîrstocea, *Les études féministes: une nouvelle discipline académique en Europe de l'est ?*, Colloque *Savoirs, politique et genre*, Paris, IRESCO, 16 mars, 2007.

– Ioana Cîrstocea, *L'égalité réinventée ? Investissements sur la "question femme" en Roumanie postcommuniste*, Colloque *Les politiques d'égalité dans la perspective politique, juridique, économique et socioculturelle de l'Union européenne*, Wrocław, 12–13 juin, 2007.

– Stela Ghervas, *Le philhellénisme russe: union d'amour ou d'intérêt? Regards sur le philhellénisme*, Colloque international, Genève, 28 sept., 2007.

– Petre Guran, *Une théorie politique du serment au XIVe siècle: Manuel Moschopoulos*, Colloque international *Oralité et lien social au Moyen Âge (Occident, Byzance, Islam): parole donnée, foi jurée, serment*, Paris, 10–12 mai, 2007.

– Radu Păun, "Barbarian" Emperor? *Thinking about Empire and Power Hierarchies during the Ottoman Era (Slavic Orthodox Lands, 15th–17th Centuries)*, Colloque international *Osmanischer Orient und Ostmitteleuropa. Perzeptionen und Interaktionen in der Grenzzone zwischen dem 16. und 18. Jahrhundert*, Leipzig, Geisteswissenschaftlichen Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas, et Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn, Institut für Orient- und Asienwissenschaften, Bonn, 18–20 oct., 2007.

– Andrei Pippidi, *Un faussaire émérite, Gaspard Scioppius, et ses généalogies byzantines*, Congrès International de Généalogie, Iași, mai 2007.

– Nicole Șerban Tanașoca, *Balkanologie et politique en Roumanie au XXe siècle*, Colloque AIESEE, Athènes, 19–22 oct., 2007.

– Florin Țurcanu, *Generația de la 1927 – o privire retrospectivă după optzeci de ani*, Colloque international *Mihail Sebastian – scriitor român, scriitor evreu*, Jérusalem, 24–25 oct. 2007.

– Laurențiu Vlad, *Les "Europes" des Roumains des XVIIe–XIXe siècles. Images du "Vieux Continent" dans les chroniques roumaines*, Colloque international *Les racines idéalistes à la base de la construction du projet européen*, Poitiers, 14 déc., 2007.

**b) Autres manifestations scientifiques:
conférences, symposiums, tables rondes**

- Ioana Cârstocea, *Entre “rejet” et “histoire à succès”: paradoxes du féminisme en Roumanie postcommuniste*, Séminaire de l'EHESS *Dire et se dire féministe*, Paris, 8 févr. 2007.
- Ioana Cârstocea, *Le genre de la “transition”: femmes, féminismes et solidarités féminines en Roumanie postcommuniste*, Séminaire de l'EHESS *Communismes et sorties du communisme*, Paris, 8 févr. 2007.
- Ioana Cârstocea, *Vers une sociologie des études féministes dans les PECO*, Séminaire *Genre(s), identité(s) de genre(s) et rapports sociaux de sexe(s)*, Université Marc Bloch, Strasbourg, 21 févr. 2007.
- Ștefan Dorondel, *A Political Ecology Approach on Property Regarding Forest*, Conférence *Training Course on Resource Property*, Sinaia, 24–29 sept., 2007.
- Stela Ghervas, *Quelles valeurs pour faire rêver les Européens ? Existe-t-il un imaginaire européen?*, Conférence *Entretiens autour de l'identité européenne*, Nisa, 25–26 oct., 2007.
- Petre Guran, *From the “Last Emperor” to the “Sleeping Emperor”: the evolution of a myth*, Conférence *The Apocalyptic Complex*, Budapest, 7–9 déc. 2007.
- Ligia Livadă Cadeschi, *Formarea cetățeanului. Un deziderat european în lectură românească*, Session internationale de communications *Continuitate și discontinuitate în relațiile Occident-Răsărit / Continuity and Discontinuity in West-East Relationships*, Târgu-Mureș, 25–26 mai 2007.
- Ligia Livadă Cadeschi, *Modele europene, realități autohtone la primii igienisti români din a doua jumătate a secolului XIX*, Conférence internationale *Integrarea europeană – între tradiție și modernitate*, Târgu-Mureș, 20–21 sept. 2007.
- Ligia Cadeschi Livadă, *“Prinț și cerșetor”. Percepția elitelor asupra marginalității sociale în Principatele Române, secolele XVIII-XIX*, Symposium international *Problemele antropologiei istorice în istoriografia română de azi / The Issues of the Romanian Historical Anthropology Today I*, Cluj-Napoca, 9–10 juillet 2007.
- Ioana Feodorov, *Cuvinte românești în manuscrise arabe creștine din secolul al XVII-lea. Circumstanțe istorice și opțiuni literare*, Conférence de l'Institut de Linguistique „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Bucarest, 2007.
- Stela Ghervas, *Odessa et Genève au XIXe siècle: regards croisés*, Conférence, Genève, oct. 2007.
- Constantin Iordan, *Ofensiva Cominternului contra statelor Sud-Estului european și reacții în regiune (1924–1925)*, Session internationale de communications *Cultură și politică la est de Carpați, sec. XV-XIX*, Chișinău, 4 mai 2007.
- Zamfira Mihail, *Cartea românească în mediul sătesc basarabean în sec. al XIX-lea*, Session internationale de communications *Cultură și politică la est de Carpați, sec. XV-XIX*, Chișinău, 4 mai 2007.

- Zamfira Mihail, *Les apocryphes balkaniques – perspectives de recherches*, Conférence de l' AISSEE, Athènes, 19–21 oct. 2007.
- Andrei Pippidi, *Facing the Past in Romania*, Conférence internationale *Justice in Transition* la Hertze School of Governance, Berlin, 27 oct. 2007.
- Andrei Pippidi, *La originile Țării Românești*, Session de communications de l'Institut N. Iorga, București, 16 nov. 2007.
- Andrei Pippidi, *Nicolae Iorga, întemeietor de instituții*, Session de communications de l'Institut N. Iorga, București, 24 oct. 2007.
- Elena Siupiur, *La missione culturale e educativa dell'Arcivescovo cattolico Raymund Netzhammer nella Romania Ortodossa*, Symposium international *Raymund Netzhammer. Arcivescovo latino di Bucarest (1905–1924)*, Rome, 18 mai 2007.
- Paul H. Stahl, *Numele primului născut în familia tradițională în Sud-Estul Europei*, Conférence à l'Académie Roumaine *Istoria limbii române și cultura românească*, Bucarest, mars 2007.
- Stelu Șerban, *Instituții locale și identități multiculturale. Aromânii din Mihail Kogălniceanu, Constanța*, Conférence *Aromânii, istorie și viitor*, Constanța, 26 mai 2007.
- Nicolae Șerban Tanașoca, *Identitate și alteritate în mentalitatea bizantină* – Conférence à l'Université de Bucarest, 4 mai 2007.
- Nicolae Șerban Tanașoca, *George Murnu – evocare*, Conférence, Bucarest, 22 mai 2007.
- Nicolae Șerban Tanașoca, *Semnificația istorică a iradelei pentru recunoașterea aromânilor ca millet (mai 1905)*, Conférence, Bucarest, 22 mai 2007.
- Nicolae Șerban Tanașoca, *O personalitate a lumii aromânești în conștiința contemporanilor: doctorul George Badralexii*, Constanța, août 2007.
- Tudor Teoteoi, *Iconografia sfinților “Noi” în tradiția bizantină și post-bizantină*, Session de communications de la Commission Roumaine d'Histoire – *Cinstirea icoanelor în ortodoxie*, Monastère de Neamț, 11–13 sept. 2007.
- Florin Țurcanu, *Mircea Eliade și generația lui*, Conférence à l' Université de Torino, 13 mars 2007, à l'Institut Culturel Roumain de Madrid, 12 juin 2007, à l'Université de Cordoba, 15 juin 2007, à l'Institut Culturel Roumain de Lisbonne, 18 juin 2007, à l'Institut Culturel Roumain de Tel Aviv, 21 oct. 2007.
- Cătălina Vătășescu, *Activitatea de mediator între cultura română și cultura albaneză a lui Mitrush Kuteli*, Session de communications *Mitrush Kuteli*, Musée de la Littérature Roumaine, Bucarest, 5 nov. 2007.
- Cătălina Vătășescu, *Elemente slave vechi în dacoromână, aromână și albaneză*, Symposium international de linguistique organisé par l'Institut de Linguistique I. Iordan – Al. Rosetti, Bucarest, 13 nov. 2007.
- Laurențiu Vlad, *“Evropele” românilor de acum două veacuri*, Conférence internationale *Integrarea europeană. Între tradiție și modernitate /European Integration. Between Tradition and Modernity*, Târgu Mureș, 20-21 sept. 2007.

– Laurențiu Vlad, *Mémoire du communisme roumain: de la source historique à la preuve juridique*. L'Institut pour l'Investigation des Crimes du Communisme en Roumanie, Table ronde de GDRI- "Monde lettrés" – Controverses autour de l'administration de la preuve en Histoire, Paris, 24 nov. 2007.

– Laurențiu Vlad, *Reprezentări ale trecutului în gândirea politică a lui Constantin N. Brăiloiu și Istoria politică astăzi – o evaluare*, Symposium international *Problemele antropologiei istorice în istoriografia română de azi / The Issues of the Romanian Historical Anthropology Today I*, Cluj-Napoca, 9–10 juillet 2007.

IV. Réunions scientifiques organisées par l'Institut: congrès, colloques, sessions de communications

L'ISSEE a organisé (par les soins de Ștefan Dorondel), avec la collaboration du New Europe College et de l'Université Humboldt de Berlin la conférence internationale *Private Property: Postsocialist Promises and Experiences*, Bucarest, 15–16 juin 2007.

L'ISSEE a organisé les travaux de la Commission roumano-bulgare avec la collaboration de l'Institut d'Études Balkaniques de l'Académie Bulgare (*Statele naționale în Sud-Est și integrarea europeană et Catholicism și Ortodoxie în Peninsula Balcanică*), à Bucarest, 10 sept. 2007:

– Daniel Cain, *Integrarea europeană, liant al cooperării regionale în Europa de Sud-Est. Cazul României și Bulgariei*

– Radu Păun, *Quelques notes sur le commencement des rapports entre la Valachie et le monastère de Chilandar au Mont Athos*

– Andrei Pippidi, *L'Union des Roumains de Transylvanie selon l'évêque Grégoire Maior*

– Stelu Șerban, *The case of rudari from Varna district*

– Tudor Teoteoi, *Interférences confessionnelles dans l'espace roumain (XVIe–XVIIe siècles)*

– Andrei Timotin, *Entre Constantinople et Rome. L'enjeu politique du songe du César Bardas*

L'ISSEE a organisé avec l'Institut d'Études Balkaniques de l'Académie Bulgare et l'Institut d'Études Linguistiques de Sankt-Petersburg de l'Académie Russe le Colloque sur les *Caractéristiques des réalités traditionnelles du Sud-Est européen et de nouvelles méthodes de recherche (Caracteristici ale realităților tradiționale ale Sud-Estului european și metode noi de cercetare)*, Bucarest, 14 sept. 2007:

– Virginia Blînda, *Călătoria imprimatului în spații culturale ale sud-estului Europei: interacțiune și impact*

– Zamfira Mihail, *Copturi tradiționale cu valoare simbolică*

– Simona Nicolae, *Un manuscris moscovit de secol XV din fondul colecției sinodale*

– Cătălina Vătășescu, *Observații asupra conservării etnonimului “romanus” în Sud-Estul Europei*

L’ISSEE a organizé avec l’Institut de Folklore de l’Académie Bulgare un symposium (*Europa de Sud-Est: transformări culturale și perspective*) à Sofia, 15 oct. 2007:

– Ioana Cîrstocea, *Comment peut-on être féministe en Roumanie d’aujourd’hui ?*

– Ștefan Dorondel, *Rudarii – an Ethnic or an Socio-Economic Group?*

– Stelu Șerban, *Ethnicity in Southeastern Europe*

– Elena Siupiur, *L’émigration dans le Sud-Est européen pendant les siècles*

L’ISSEE a organizé avec l’Institut Slavjanovedenii de l’Académie Russe un colloque (*Relațiile Rusiei cu Țările Române și Sud-Estul european: emigrația din și în Sud-Estul Europei*) à Moscou, 12 nov. 2007:

– Stela Ghervas, *Jugo-Vostočnaja immigracia v Odesse v XIX veke (L’immigration du Sud-Est européen à Odessa au XIXe siècle)*

L’ISSEE a organizé également une série de 12 conférences. Parmi les participants mentionnons :

– Cristina Feneșan, *Moschei în peisajul urban al Timișoarei otomane*, avrîl 2007

– Emanuela Popescu-Mihuț, *Valoarea politică a panegiricelor în limba greacă adresate domnilor fanarioți la încoronare*, avrîl, 2007.

– Tudor Teoteoi, *Profeții “telepatice” medievale*, janvier 2007

– Ștefan Vâlcu, *Aspecte privind organizarea și funcționarea școlilor românești din Bulgaria (1895–1924)*, mars, 2007.

– Petre Guran, *Conștiință eclesială și arhitectură sacră în proiectul noii Catedrale Patriarhale din București*, novembre, 2007.

– Andrei Timotin, *Cult al sfinților, viziuni și pietate locală în Bizanț (sec. IX–XI)*, mai, 2007.

Virginia Blînda